

Аналіз психологічного супроводу розвитку особистості учнів ПТНЗ з числа пільгових категорій та їх професійного зростання

Інформація щодо планування проведення аналізу соціально-психологічного супроводу учнів ПТНЗ отримується за результатами проведення моніторингів прийнятого контингенту, соціального складу, анкетування, діагностування, заповнення бази даних інше.

Аналіз кількості учнів пільгової категорії ПТНЗ області у порівнянні за 3 роки:

Роки	Учні-сироти позбавлені батьківського піклування	Учні-інваліди, та з обмеженими можливостями	Діти, що постраждали від аварії на ЧАЕС	Напівсироти	Дітей, чий батьки загинули	Малозабезпечених родин	Багатодітних сімей	Учнів з девіантною поведінкою	Випущено учнів-сиріт, учнів, позбавлених батьківського піклування
2011-2012	1761	462	126	1741	12	370	1113	225	847
2012-2013	1783	406	119	1865	24	320	1257	194	864
2013-2014	1578	435	101	1438	3	272	1206	175	686

Соціально-психологічний супровід під час навчання учнів пільгової категорії був спрямований на допомогу в реалізації навчальних та особистісних досягнень кожного учня. А саме:

- засвоєння навчального програмного матеріалу за професією;
- отримання кваліфікації;
- подальший розвиток комунікативних навичок;
- зміна поведінкових орієнтирів;
- розкриття потенційних особистісних талантів та здібностей;
- адаптація у соціумі.

Аналіз результатів опанування професійними навичками та знаннями дає наступну картину:

≈ 50% учнів-сиріт отримують 2-й розряд;

≈ 30 % учнів-сиріт отримують 3-й розряд, і тільки окремі – отримують червоний диплом та 4-й розряд.

Аналіз працевлаштування учнів-сиріт:

2012р. – 784 особи – 92%
2013р. – 809 осіб – 84%
2014р. – планується 686 осіб

Краще відбувається процес розкриття потенційних особистісних талантів та здібностей $\approx 50\%$ учнів приймають участь у спортивних гуртках та змаганнях $\approx 40\%$ приймають активну участь у художній самодіяльності, пишуть вірші, стають активістами учнівського самоврядування інше. 12% учнів пільгових категорій продовжує навчання у технікумах та ВУЗах.

Роботу з психологічного супроводу учнів в ПТНЗ на сьогодні виконують 52 практичних психологів та 22 соціальних педагогів. Системність в роботі, яку створено завдяки розробці базового компоненту організації роботи психологічної служби ПТНЗ області сприяло зміні іміджу потреби в фахівцях з психологічною освітою. Цьому сприяє система роботи НМЦ ПТО. Тільки у 2013-2014 навчальному році організовано та проведено:

- 6 семінарів
- 4 тренінгових занять
- 1 круглий стіл
- 6 засідань психологічної лабораторії
- 4 лекторія психологічних знань для педпрацівників
- 3 відеозв'язку з відповідями на запитання.

Тематика заходів вибудовується на актуальних питаннях, що сприяють ефективності психологічного супроводу всього навчально-виробничого процесу в ПТНЗ області та розвитку кожної дитини, особливо учнів пільгової категорії.

Зусиллями працівників психологічної служби, застосуванням таких інноваційних форм та методів як арт-терапія, пісочна терапія, пісочна анімація, тренінгові заняття для учнів та педагогів долаються негативні явища серед учнівської молоді, змінюються стосунки між підлітками, учнями та педагогами, успішніше соціалізуються учні пільгових категорій. Надано близько 5380 індивідуальних консультацій, проведено 1860 корекційних, превентивних, розвивальних заходів.

Проте і сьогодні ще багато складних питань. Зокрема, це проблеми випускників з числа сиріт та позбавлених батьківського піклування учнів-інвалідів та з особливими потребами, що пов'язана із забезпеченням житлом.

А саме:

- не закріплене житло – 272 особи
- поставлені на пільгову чергу з отримання житла – 192 особи
- зруйноване житло батьків – 23 особи
- відмова територіальних державних установ про працевлаштування за місцем первинної реєстрації та забезпечення житлом.
- Бабушкінський р-н м. Дніпропетровськ

- Індустріальний р-н
- Дніпропетровський р-н
- Синельниківська міськрада – інші
- Підгороднянська міськрада.

Складені листи-звернення на 312 осіб випускників шляхами вирішення зазначених питань є:

- співпраця із соціальними службами (Кривого Рогу, м. Дніпропетровська, які мають соціальний тимчасовий гуртожиток);
- проведення спільних заходів з територіальними державними установами (ради опіки і піклування);
- залучення соціальних партнерів, членів піклувальних рад ПТНЗ;
- листування із райдержадміністраціями за місцем первинної реєстрації учнів-сиріт.

Проблеми. Бачення їх вирішення.

На жаль психологічними проблемами учнів пільгових категорій залишаються:

1. Не визначеність психофізіологічного розвитку абітурієнтів (особливо випускників інтернатних закладів).
2. Низький рівень адаптованості до самостійного навчання та проживання.
3. Педагогічна занедбаність.
4. Наявність негативних форм поведінки інше.

З метою ефективнішого психологічного супроводу учнів пільгових категорій ПТНЗ області у наступному навчальному році необхідно передбачити:

1. Проведення звітів практичних психологів та соціальних педагогів ПТНЗ про проведену роботу з учнями пільгових категорій у формі відеозв'язку.

1 раз на місяць (по освітнім округам)

2. Підготувати методичні рекомендації зі зразками листів-звернень до державних установ.

II півріччя 2014р.

3. відслідковувати динаміку навчальних та особистісних досягнень учнів пільгових категорій під час навчання в ПТНЗ.

1 раз на півріччя

Рішення навчально-методичної ради НМЦ ПТО у Дніпропетровській області

Інформація про «Психологічний супровід розвитку особистості учнів ПТНЗ з числа пільгових категорій та їх професійне зростання» містить аналіз основних напрямків діяльності психологічної служби ПТНЗ області, що спрямовані на адаптацію, профілактику, інформаційно-просвітницьку діяльність, підтримку у самореалізації, саморозвитку особистості учнів, особливо юнаків та дівчат пільгових категорій. Моніторингові дослідження, що проводяться щороку підкреслюють особливості контингенту кожного року та дають рекомендації щодо форм та методів з організації роботи практичних психологів, соціальних педагогів та педколективу щодо розвитку та професійного зростання кожного учня. Інформація прийнята до уваги та методична рада НМЦ ПТО у Дніпропетровській області:

I. Рекомендувати адміністрації ПТНЗ:

1. На засіданнях педради заслуховувати повідомлення практичних психологів про первинне діагностичне обстеження учнів та учнів пільгових категорій першого року навчання.

Жовтень

2. На засіданнях психолого-педагогічних консіумів розглядати питання психологічного розвитку особистості учнів пільгових категорій.

1 раз на півріччя

3. Висвітлювати на сайтах психологічних служб ПТНЗ особистісні успіхи у навчанні, саморозвитку, дорослішанню учнів пільгових категорій.

Постійно

II. Методисту НМЦ ПТО Піковець Л.Г.

1. Здійснювати методичний супровід роботи психологічних служб ПТНЗ області шляхом проведення семінарів-практикумів.

1 раз на місяць

2. Підготувати методичні рекомендації зі зразками листів-звернень до державних та інших установ.

II півріччя 2014 року

3. Залучати державні та громадські організації до проведення індивідуальної та групової роботи із учнями пільгових категорій ПТНЗ області з метою поглиблення їх соціалізації.

Постійно